

Antoni Gościński

"Homo Dei", R. 38, 1969, nr 1, 3 :
[recenzja]

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 14/3-4, 403-404

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PRZEGLĄD CZASOPISM

W roczniku 38 (1969), HOMO DEI (wydawnictwo O.O. Redemptorystów, Warszawa) ukazały się dwa artykuły dotyczące ściśle prawa kanonicznego, a mianowicie:

Homo Dei, 38 (1969), nr 1, ss. 47—52. *Projekt statutu Rady Kapłańskiej*. Ks. Franciszek Dziasek, Poznań.

Wyraźne polecenie Soboru Watykańskiego II, aby wokół biskupa tworzyć na terenie diecezji kapłańskie zespoły doradcze, co znajduje swoje uzasadnienie doktrynalne w moralnej odpowiedzialności całego Ludu Bożego za losy Kościoła oraz w zasadzie kolegialnej współpracy w ramach hierarchicznej struktury Kościoła, uczyniło aktualnym zagadnienie powoływania i organizowania Rad Kapłańskich. Tym wstępem doktrynalnym rozpoczął autor swoje opracowanie tego problemu.

W ogłoszonym „Projekcie” autor dał ujęty w punktach konkretny statut Rady Kapłańskiej. Kolejno rozpracował zagadnienia składu Rady, wyboru delegatów i sekretarza, zadań i funkcji Rady, materii i metody pracy. Rada Kapłańska ma spełniać rolę organu pomocniczego i doradczego dla biskupa ordynariusza. Jako instytucja raczej nowa może w praktyce napotykać na trudności. Stąd konieczność szukania najlepszych sposobów jej funkcjonowania.

„Projekt” służyć może do układania statutów poszczególnych Rad Kapłańskich, a także przyczynić się do ujednoczenia struktury prawnej i działalności we wszystkich diecezjach. Niektóre z proponowanych rozwiązań podlegają dyskusji np. bardzo szeroki zakres działalności Rady, czy wybieranie delegatów każdorazowo tylko przez część duchowieństwa.

Homo Dei 38 (1969), nr 3, ss. 206—211. *Czy jeszcze obowiązuje prawo kanoniczne?* Ks. Remigiusz Sobański, Katowice.

Kościół od początku swego istnienia bronił się przed tendencjami głoszącymi skrajny spirytualizm. Uderzenie w prawną strukturę Kościoła jest zawsze bowiem skierowane w samą istotę Kościoła. Będąc społecznością nadprzyrodzoną Kościół zachowuje jednak wszystkie elementy społeczności naturalnej. Istotnym elementem jest właśnie prawo. Realizowanie dobra wspólnego wymaga w każdej społeczności konkretnego określania celu i sposobów jego osiągnięcia, a to właśnie jest zadaniem prawa.

Wydawanie przez Kościół ustaw nie jest wyrazem jurydyzmu, lecz konieczną funkcją życia społecznego. U podstaw prawa kanonicznego trzeba dostrzegać jego teologiczną treść. Prawo kanoniczne mierza do stworzenia i zabezpieczenia optymalnych warunków realizowania dobra wspólnego w Kościele. Ściśle związane i uzależnione od teologii, ujmuje prawo kanoniczne zasady teologiczne w konkretne normy.

Prawo w Kościele zawsze istniało i nie może być okresów pustki prawnej. Dobro społeczności Kościoła realizowane w różnych warun-

kach historycznych wymaga nowych praw lub nowych sformułowań. Ustanowiona w 1963 r. Komisja dla rewizji Kodeksu ma za zadanie przerebadowanie i skodyfikowanie całości prawa kościelnego. Prawo dotychczasowe nadal jednak istnieje i obowiązuje. Konieczne jest zaufanie do prawodawcy i zrozumienie, że prawo kanoniczne koordynuje i buduje ład społeczny w Kościele.

Praca autora jest krótką i trafną odpowiedzią na liczne dziś zastrzeżenia podnoszone przeciwko prawu kanonicznemu.

W roczniku 39 (1970) *Homo Dei* w numerach 1 i 2 problemy prawne rozpatrywane nie były.

Ks. Antoni Gościński

ROCZNIKI TEOLOGICZNO-KANONICZNE 16 (1969) z. 5

Ks. Petrani F., *W sprawie dekretu papieża Aleksandra III Audivimus*, s. 5—10.

Autor zajmuje się dekretem papieża Aleksandra III (1159—1181) *Audivimus*, który zastrzega kanonizację świętych Stolicy Apostolskiej. Mówi on kolejno o okolicznościach dotyczących powstania, odbiorcy, ustalenia roku promulgacji jak również o ważności dekretu papieskiego. Ks. prof. Petrani przyjmuje opinię W. Semkowicza i S. Kuttnera, którzy utrzymują, że omawiany dekret nabrał mocy obowiązującej w Kościele dopiero w r. 1234, tj. z chwilą ogłoszenia *Dekretów Grzegorza IX*.

Kończąc swoje wywody Autor dołącza dwie uwagi. Przede wszystkim należy zaniechać przytaczania w naszych studiach przykładu, nie mającego żadnych podstaw faktycznych, o rzekomo kanonizowanym kiedyś w Kościele człowieku zabitym w stanie nietrzeźwym, a następnie, co jest ważniejsze, należy zabiegać u Papieskiej Komisji dla rewizji Kodeksu Prawa Kanonicznego o to, by w nowej kodyfikacji kanon 2125, § 1 uległ korekcie, przesuwającej termin ustania praw biskupich do kanonizacji świętych z r. 1181 na r. 1234.

Tymczasem jednak, zdaniem Autora, nie wolno zapominać, że zarówno termin *a quo*, czyli r. 1181, jak i termin *ad quem*, czyli r. 1234, należą do kościelnego prawa stanowionego, samowolne przesuwanie jednego lub drugiego terminu byłoby co najmniej nierozważnym.

Ks. Rybczyk J., *Directorium oecumenicum*, s. 11—24.

Autor omawia opublikowany przez Sekretariat Jedności Chrześcijan pod datą 14 V 1967 r. dokument Stolicy Świętej zwany powszechnie *Directorium oecumenicum*, który podaje szczegółowe i konkretne reguły postępowania, jakie obowiązują katolików przy realizowaniu ustalonych na Soborze zasad ekumenizmu. We wstępie do dokumentu podkreśla się konieczność wprowadzania w życie zarządzeń wykonawczych oraz pouczenia wiernych o doktrynie i autentycznej tradycji zarówno Kościoła katolickiego jak i Kościołów innych wyznań chrześcijańskich, aby uchronić wiernych przed niebezpieczeństwami, jakie potencjalnie kryją się w ruchu ekumenicznym.

Wymieniony dokument dzielący się na 4 rozdziały ma doniosłe znaczenie, gdyż podaje szczegółowe zasady postępowania w czterech zasadniczych zagadnieniach ekumenicznych. W pierwszym rozdziale mowa jest o kierowniczych organach w ruchu ekumenicznym; rozdział drugi podaje kryteria według których należy oceniać ważność chrztu, udzielonego przez szafarzy akatolickich; rozdział trzeci traktuje o zasadach duchowego ekumenizmu, czyli o szczerej intencji jedności, czwarty wreszcie rozdział mówi o uczestnictwie w rzeczach duchowych i funkcjach sakralnych pomiędzy katolikami i braćmi odłączonymi. Przepisy